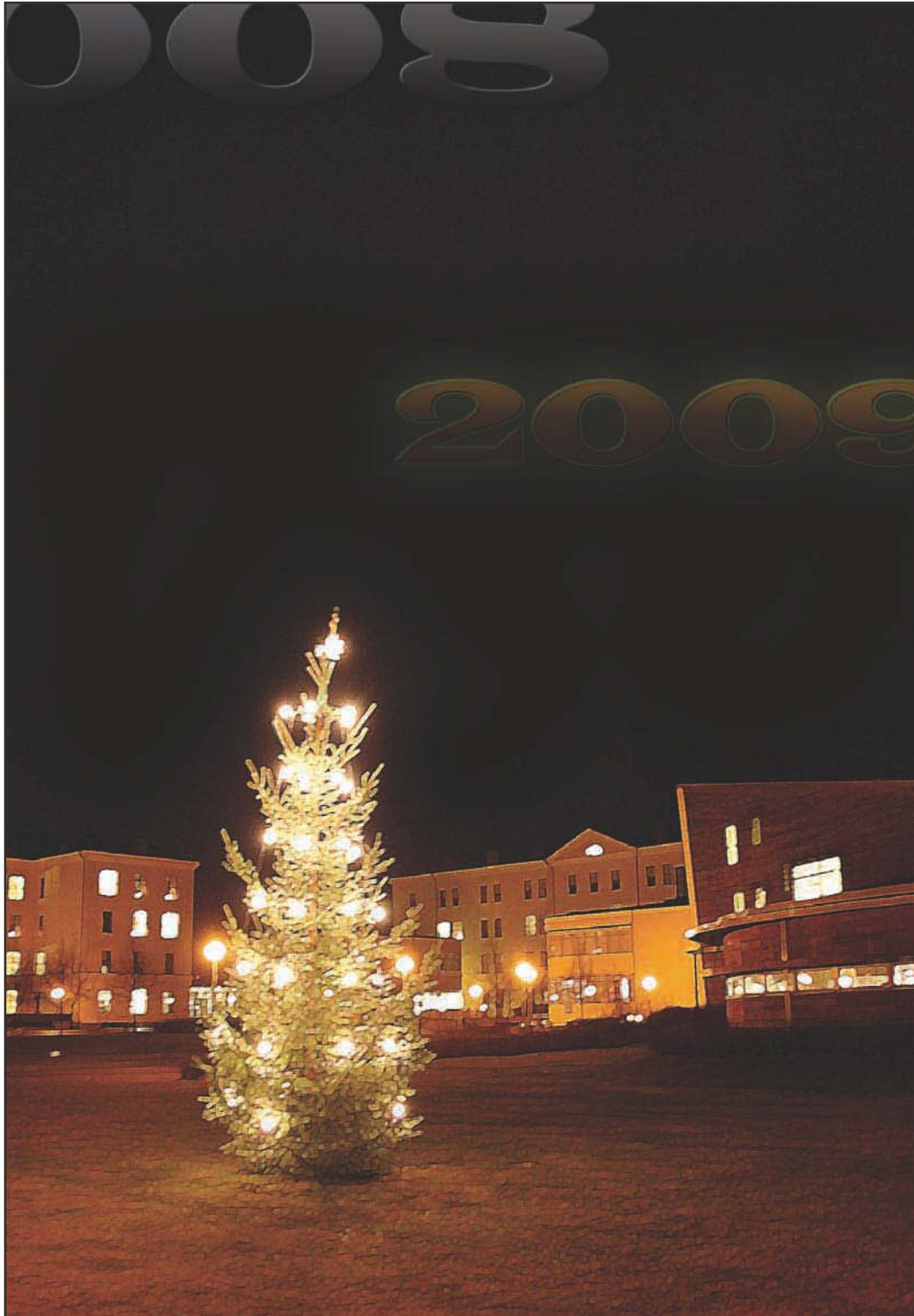

HÖGAKTUELLT

Personaltidning HÖGSKOLAN I GÄVLE Nr 8 – December 2008

Radiocenter Gävle invigdes

Ambitionerna är höga för nyligen invigda Radiocenter Gävle. Det är "bäst i världen på radioforskning" som gäller. Företagssamarbetena är många, bland annat med Ericsson och Försvarets forskningsinstitut.

Sid. 4

Nya webben formar sig

HiG:s webbplatser görs om från grunden. Sjösettingen blir i februari. Men tills dess gäller hårt arbete för HiG:s webbredaktörer. Uppskattningsvis 15000 dokument ska flyttas och förarbetet bör börja redan nu, säger Nina Frykman på IT-företaget Logica.

Sid. 7

Debatt

Sid. 8–9

**HÖGSKOLAN
I GÄVLE**

16:e årgången

Högaktuellt

Personaltidning för
Högskolan i Gävle
801 76 Gävle
Besöksadress:
Kungsbäcksvägen 47

*www.hig.se/aktuellt/
högaktuellt/*

Ansvarig utgivare:

Lars Söderberg
senior advicor

Redaktör:

Ove Wall
E-post: owl@hig.se
026-64 89 17

Tryck:

NRS Tryckeri
1 500 ex.

Annonspriser:

3 000:-/kvartssida
5 500:-/halvsida
exkl moms
Även andra format
kan fås.

Red förbehåller sig rätten att korta i insänt material. Det görs om möjligt i samråd med skribenten.

Ange gärna källan vid citering.

Minnen från min första termin

Min första termin vid HiG är nu snart slut. De första sex månaderna har passerat i ett rasande tempo men för varje dag har mina kunskaper om Högskolans verksamhet ökat. Besöken ute på institutionerna och andra enheter har varit till stor hjälp. Inte bara för att lära känna Högskolans verksamhetsområden utan även för att lära känna alla er som arbetar här och driver verksamheten framåt. Jag har även ägnat mycket tid åt besök utanför Högskolan och träffat företrädare för regionen, kommuner, Landstinget, Länsstyrelsen, Arbetsförmedlingen, företag och andra. Dessa möten har också varit viktiga eftersom de ger mig en bild av regionen, eller den lokala omvärlden, som Högskolan är verksam i. Även andra aktörer som kan påverka HiG:s framtid har besökts, som Utbildningsdepartementet, presumtiva anslagsgivare och andra lärosäten. Även de externa mötena har känts angelägna och nödvändiga. De behövs för att lära känna det "landskap" inom vilket HiG är verksam. Vi behöver kunna orientera väl i detta, ta till oss signaler och budskap och där hitta lämpliga samarbetspartner som stärker vår konkurrenskraft.

Vilka händelser har då etsat sig fast i mitt minne från terminen? Ja, först i kronologisk ordning kommer utredningen om Högskolans kinasatsning. Den hade just inletts när jag började här. Sen minns jag givetvis när jag för första gången fick välkomna nya studenter vid höstterminens start. Det var en minnesvärd upplevelse att möta dessa förväntansfulla studenter som valt Högskolan för sina studier. Även vår workshop

Rektor Maj-Britt Johansson

om kommunikationsstrategi vid HiG har etsat sig fast. Den väckte hopp, för att inte säga övertygelse, om att vi gemensamt når dit vi vill. Här märktes tydligt den kraft och vilja Högskolan besitter internt för att bli uppmärksammas för den goda verksamheten inom utbildning, forskning och samverkan som vi bedriver. Vidare minns jag forskningspropositionens innehåll som åtminstone inledningsvis kommer att ge oss mer pengar än tidigare till forskning. Inte mycket mer pengar, men heller inte mindre, vilket kunde ha varit fallet.

Till de ljusa minnena hör också tillfället när examensrätten i lärutbildningen inte längre var ifrågasatt, vilket den genom missförstånd varit en tid. Även rätten att utfärda specialistsjuksköterskeexamen, samt invigningen av Radiocenter Gävles nya lokaler i Ericsonhuset och invigningen av Gävleborg Business Incubator lever kvar i minnet. Jag minns även Högskolans frekventa omnämnande i den lokala dags-

pressen i samband med tre ledamöters avhopp från en av våra nämnder.

Vi avslutar nu första halvlek och går nästa år in i den andra tillsammans. Vilka minnen bär vi med oss från den tiden när vi går på sommarsemester? Det är min förhoppning att det är ljusa minnen som överväger. Jag hoppas att vi exempelvis kommer att minnas att det nya bygget av "Teknikens Hus" (eller vad det kommer att heta) påbörjats. Vidare att vi erhållit examensrätt för Mastersansökningarna inom Högskolans två profilområden som vi i år ansökt om. Självfallet hoppas jag även att vi fått positiva signaler angående examensrätter för samtliga inriktningar på lärutbildningen om vi nu tvingas söka dessa igen. Därtill önskar jag att Högskoleverket ger HiG gott betyg för det kvalitetsarbete som bedrivs. Dessutom hoppas jag att vi minns ökat studentantal på våra utbildningar och bifall på insända ansökningar inom forskning och samverkan. Slutligen hoppas jag att vi har tagit fram strategier för såväl extern som intern kommunikation som vi alla känner oss nöjda med och ställer oss bakom.

Min bild av 2009 är således ljus även om den helt säkert inte kommer att vara problemfri. Anledningen till att jag vågar vara entusiastisk är att jag vet vilken hög kompetens och stor gemensam kraft vi besitter inom Högskolan.

Jag vill varmt tacka er för den första terminen och tillönska er alla en God Jul och ett Gott Nytt År!

MAJ-BRITT

Ljungbergs utbildningsfond:

"Det blir i alla fall sju-siffriga belopp"

Så roligt är det att ge bort pengar. Stiftelsen Erik Johan Ljungbergs utbildningsfond sammanträdde med rektor Maj-Britt Johansson i HiG:s styrelserum. Fr. v. Lars Skytt, kommunalråd, Carin Runeson, riksdagsledamot, Alf Johansson, landstingsråd i Dalarna, Jan Moritz, vd för Ljungbergs utbildningsfond, Svante Hanses, vice ordförande, Johan Feldreich, Stora Enso, Johan Lindman, styrelseordförande samt Carin Håkansson, vd Stora Enso.

Stort stöd till nya laboratoriehallen

Erik Johan Ljungbergs utbildningsfond kommer med stor sannolikhet att vara med på ett hörn när HiG:s nya laboratorium byggs intill eljus-spåret.

– Det är oerhört spännande tycker vi, säger fondens VD Jan Moritz.

Stiftelsen hade i början av december sitt styrelsemöte förlagt till HiG:s styrelserum i Oden. Där fördes diskussioner bland annat med rektor Maj-Britt Johansson om det fortsatta arbetet på naturvetenskaps- och tekniksidan.

Det är inte första gången som stiftelsen ingagerar sig i HiG. Redan 2005 skänkte man pengar till NT-spåret, ett flerdelat projekt med syftet att öka intresset för naturvetenskap. Bland annat kunde då Upptäckarland skapas, en plats där skolbarn får "upptäcka" sig fram till ett intresse inom naturvetenskap och teknik, NT.

– Det här är fortsättningen på NT-Spåret vilket kommer att ändras till Teknikerjakten, säger Jan Moritz.

Hur mycket pengar det kan röra sig om är inte helt klart,

men Moritz säger åtminstone att man pratar om sju-siffriga belopp.

Regeln är att basen i projektet alltid finansieras av HiG och att näringslivet skjuter till resurser.

– Sedan går Ljungbergsfonden in som ett riskkapitalbolag.

Erik Johan Ljungberg grundade Stora Kopparberg AB på artonhundratalet, numera Stora Enso AB. Han var en av dåtidens största industrimän, varm anhängare av utbildning och startade flera praktiska skolor, på vilket område stiftelsen fortsätter

att stödja med kapital.

– Det är vår strategi, att inom det området aktivt stötta entreprenörskap och sådant som ökar intresset för ämnesområdet, hela vägen från förskola, till exempel med så kallade NTA-lådor, skapade av Vetenskapsakademien för enkla experiment, upp till den högsta nivån, studenter på högskolenivå och även lärares kompetensutveckling.

Satsningen vid HiG rör en treårsperiod och omfattar olika former av stöd, bland annat rekrytering och utbildning.

OVE WALL

Radiocenter Gävle:

Ska bli bäst i världen – annat är inte att tänka på

Radiocenter Gävle. Så heter den nyinvidda avdelningen för radioforskning vid HiG. Ambitionerna är höga och det handlar om ett samarbete mellan HiG, KTH, Gävle kommun och ett tjugotal företag, däribland Ericsson Radio Systems.

– Det är bara bäst i världen som gäller, säger professor Claes Beckman.

På vissa håll inom den akademiska världen finns oro för vad alltför långtgående samarbete med näringslivet kan ställa till med. Bland annat hävdas att det gör forskningen ofri. Sådant håller inte professor Claes Beckman med om.

– På 70-talet fick vi 30 högskolor. Dessa kom till för att öka den regionala tillväxten. Det är alltså vår första prioritet. Universiteten ska utbilda, forska och samverka. Högskolorna ska samverka, samverka och samverka för att förse regionen med lämplig kompetens.

Det här låter inte som någon vacker melodi på en del avdelningar. Men Claes är inte rädd för mothugg.

Forskning ett medel
Forskning, menar han, är inte det primära målet utan bara ett medel för att nå dit. Högskoleforskningen ska inte ske för den egna försörjningen eller det egna nöjet utan finnas på högskolorna därför att den höjer kvaliteten på undervisningen.

– Det går inte att läsa sig till kunskaper. Man måste göra själv, vara där det sker, för att lära sig.

Längst upp:

– Det här måste bli bäst i världen och det finns förutsättningar för det, sa Jens Zander, KTH-professor och ordförande i Radiocenter Gävle, innan han höjde glaset.

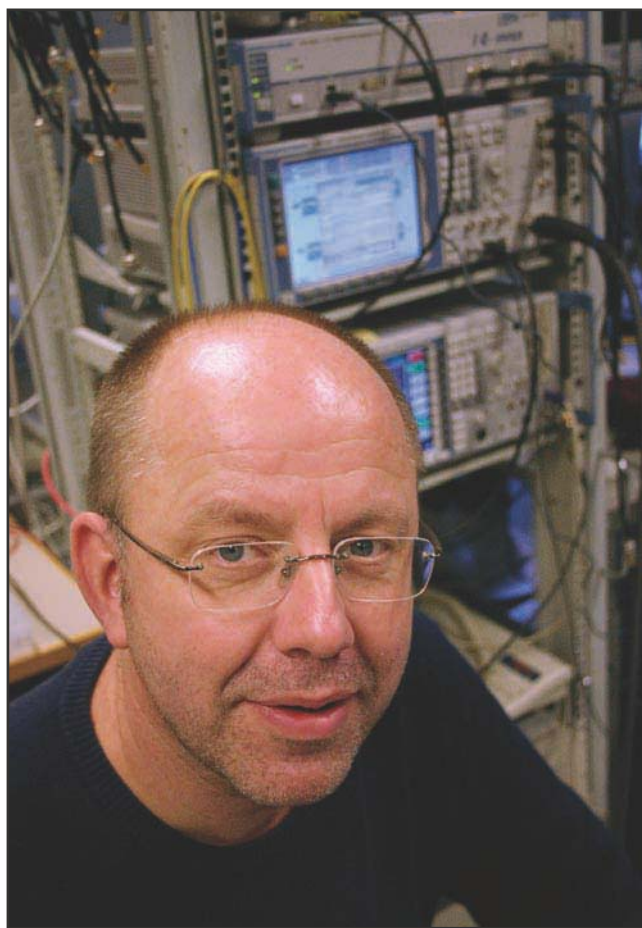
Ovan:

Anders Åseby, tidigare vid Gävle Näringslivs Arena, GNA, tyckte att Claes Beckman behövde en rejäl mobiltelfon och bistod med en.

Och den forskning som finns måste alltså vara bra för den egna regionens utveckling. Skattebetalarna står för våra löner. De har rätt att få något tillbaka av kommunalskatten, menar han och sträcker sig så långt som till att forskare vid HiG måste ha en regionalt patriotisk känsla av att vilja göra någonting för Gävleborg.

Barn är tillväxt

– Har man den viljan kan man skapa bra saker på Högskolan som lockar hit unga människor, inte sådana som dig och mig. Ge dem bra utbildning och bra jobb och de stannar här. Så ska vi se

Claes Beckman, professor i elektronik, säger att högskolornas primära uppgift är att hjälpa regionens tillväxt, inte att försörja forskarna.

till att de har kul tillsammans, trivs, flyttar ihop och skaffar barn. Det är det som är tillväxt.

Dalmål koncernspråk
Vad säger du då om att inte minst din avdelning har många studenter från utlandet?

– Samtidigt som man måste ha klart för sig att det är svårt för asiater att ta jobb hos Åkersson i Björbo där man har dalmål som koncernspråk vill vi ha dem här. De skapar höjd och är dessutom bra för atmosfären.

En önskepartner som Claes säger saknas på HiG är Sandvik.

– Sandvik är den viktigaste arbetsgivaren i hela regionen och det ligger där det ligger. Sandvik går inte att flytta på. Därför saknar man en nära samarbetspartner, en nära akademisk miljö och det är dåligt för Sandvik, dåligt för HiG och dåligt för regionen. Sandvik försöker att lösa det genom att bygga upp forskningsöar med till exempel KTH. Men de får

inte KTH:are att flytta upp till Sandviken där de vill att de ska bo. Hela ledningen bor där för att det är tradition.

I det läget, menar han, borde HiG titta på vad Sandvik behöver för kompetens och därefter försöka hjälpa till att skaffa just den kompetensen.

Instrumentpark
Radiocenter Gävle har en instrumentpark som skulle göra många företag avundsjuka. Väldigt mycket härstammar från bland annat Ericsson som "hittat saker i ladorna" efter att samarbetet startat. Och det gjorde det rejält när Niclas Keskitalo från Ericsson blev adjungerad professor i radiomätteknik vid HiG. Under fem år byggde han upp en forskningsmiljö som föranlett flera facktidningar att hälsa på.

Viktig automat
Nu finns alltså laboriet i Ericssons hus i Teknikparken och forskningen är i full gång.

– Det går till så att vi startar stora projekt som kräver exempelvis ett visst instrument. Då köper vi med stöd av regionen, företagen och Högskolan in det och det byggs då på forskningsmiljön. Sedan kan, säg, Åkerström i Björbo eller FOI, Försvarets forskningsinstitut, ha behov av att göra mätningar med ett sådant. Då kommer de hit och gör det. Och vid den viktigaste apparaten vi har här, kaffeautomaten, träffar de våra studenter. De pratar med varandra, skapar kontakt, och där föds tillväxtpotentialer. Kaffeautomaten förvandlad till regional tillväxtkuvös.

Andra företag, som Radarbolaget, finns redan i lokalerna bredvid och ett uppslag till samarbete är därmed inte större än diametern på en pappersmugg.

Den där kedjan, nära samarbeten, ökar också chanserna när man söker medel. Kompetenserna kan pusslas ihop allt efter behov. Alla hjälps åt och alla vinner olika saker.

Närheten viktig
Masterprogrammet för elektronik hade 1300 sökande från 30 länder nu senast. Närheten till just Ericsson tycks ha spelat mycket stor roll för de sökande. Men samarbetsavtal finns idag med närmare 20 företag. Att det inte är 25 vilket han satte som mål ser han som ett misslyckande.

Bäst i världen
Men när lokalerna i Ericssons svartgråa hus i Teknikparken ett frisbeekast från campus invigdes i slutet av november, sa en av invigningstalarna från den lilla provisoriska plattformen, centrets stryelseordförande Jens Zander, professor på KTH:

– Det här måste bli bäst i världen på radioforskning. Jag vet också att förutsättningarna finns för det.

Det är inget som Claes Beckman tycks så orolig för att kunna uppfylla.

– Det är bara det som gäller. Vi ska bli bäst i världen. Men inte på allt utan på den nisch vi har valt att arbeta med därför att vi redan är bra på det.

Åtta miljoner
Förhållandet till näringslivet och kommunen kan lätt spåras i centrets ekonomi. Nästan sju åttiondelar av årets budget på åtta miljoner utgörs av externa medel. Sannolikt kommer det att öka. Men det blir först ett litet uppehåll. När lågkonjunkturen är över om ett och ett halvt år, slår han fast, vänder pilen igen.
– Man kan bara förlora allt man äger, men man kan vinna hur mycket som helst. Girigheten kommer tillbaka snabbare än vi anar.

Han ser rätt nöjd ut med formuleringen när han avslutar köttfärslimpan i Teknikparkens restaurang.

OVE WALL

HiG-forskarna som kom tillbaka

Fr. v. Charles Nader, Antoine Stephan, Batoool Talha och Rémi Sarkis, återkom till HiG för att hålla forskarföreläsningar för tidigare lärare och forskarstuderande.

Fyra välrenommerade forskare. Gemensamt är att de gått HiG:s unika masterprogram i elektronik. I miotten av november återvände de till Gävle för att berätta om sin nuvarande forskning.

Att HiG:s masterprogram i elektronik är eftertraktat visar årets söktryck, 1300 sökande från 30 nationer. Programmet har funnits i elva år och har i dag bland Sveriges modernaste laboratorier.

Tack vare samarbeten med näringslivet är labsalarna utrustade med utrustning som en vanligt högskola aldrig skulle ha råd med. Och det visar sig att det var inte minst närheten till Ericsson i Gävle som fick Charles Nader, Rémi Sarkis och Antoine Stephan från Libanon och Batoool Talha från Pakistan att välja HiG.

Efter masterstudierna här har alla fyra gått vidare. Charles finns närmast på KTH och sitter även på Radiocenter Gävle. Antoine Stephan forskar om hur

man kan skicka stor mängder information med låg effekt och brett spektrum. Vill man träffa honom får man åka till Wireless Communications, INSA University i Frankrike.

Batoools forskningsområde är mobil-till-mobil-kommunikation utan basstation, och det innebär mobiltelefoner som är mycket mer avancerade än i dag. Batoool är verksam vid Agder University College i Norge.

Slutligen Rémi Sarkis, han återfinns i Communications and Remote Sensing Laboratories, Université catholique de Louvain i Belgien. Han forskar om en speciell, mycket känslig, antenn med vilken man till exempel kan ta reda på var exakt en människa med mobiltelefon befinner sig i en brinnande byggnad.

De fyra gav även föreläsningar för studenter och lärare vid ett seminarium inom ämnesavdelningen vid besöket.

OVE WALL

27 000 dokument ska flyttas

Ser man HiG:s webbplats som ett stort hus, kan man lite tillspetsat säga att den under åren har byggts av flera byggarbetare som inte pratat med varandra, haft varsin ritning och saknat byggmästare. Inte konstigt att det blivit ett bygge utan helhetstanke där den egna organisationen varit huvudsaken.

– Det visar sig att om man vill se om ett särskilt program ges i Gävle måste man klicka sig genom flera sidor med organisationsinformation och annat för en själv ovidkommande för att slutligen komma till en flera skärmar lång lista med rader från kant till kant, säger Mats Hyvönen, som lett projektet Nya webbplatser.

För enkelt
Han säger sig ha stor respekt för dem som knåpat ihop nuvarande webbpubliceringsvertyg, det program med vilket man lägger ut info på webben, men att dess enkelhet har blivit ett statistiskt hinder för utveckling.

Mats har samarbetat med webbgruppen och ateljén på Avdelningen för kommunikation och samverkan, KomSam, samt företaget Logica, tidigare WM-data, i Stockholm om att skapa en webbplats med tilltalande yttre och genomtänkt struktur som ska vara lätt att uppdatera.

– Informationen ska publiceras så nära källan som möjligt. Det gör inte minst att informationen blir mycket mer aktuell än i dag, säger Mats.

Får utbildning
Och "lokalredaktörerna", det vill säga oftast kanslipersonal

KAMPANJFÖNSTER
*Mycket flexibelt blickfång där kampanjer kan drivas, till exempel av särskilda utbildningsinriktningar.
Ett exempel kan vara en kampanj för Högskolans ingenjörsutbildningar.*

PUFFAR
Högskoleövergripande yta med planerad information. Återkommande information som behöver lyftas fram.

AKTUELLT
*Här finns ett ständigt nyhetsflöde om sådant som sker och har skett med anknytning till HiG.
Här presenteras ett urval kommande händelser. Klick leder till HiG:s stora kalendrium.*

UTBILDNINGAR
Här finns ett betydligt intelligentare söksystem för program, ämnen och fritext.

” Vi vet att det kommer att behövas möjligheter till lite vilda västern även senare

på institutionerna, kommer att få utbildning i hur texter ska utformas och så vidare.
– Vidare kommer det att finnas en central webbredaktion.

Nytt perspektiv
För strukturen på den externa sida som man som student först kommer till, ska naturligtvis samma students perspektiv vara styrande.
– Här ska man till exempel som osäker student kunna lotsas fram efter sina intressen i stället för att ställas framför en lång lista program och

hundratals kurser.
Ett problem har tidigare varit exempelvis när de kreativa utbildningarna velat ha en sida som ansluter till programmens karaktär.

Kampanjyta
Tidigare har publiceringsrutinen satt stopp för det vilket har gjort att det bildats små självstyrande enklaver där helt egna grafiska regler rått.

– Vi vet att det kommer att behövas möjligheter till lite vilda västern även senare, men

Redaktörer: börja skissa redan nu

– Redan nu ska man inleda det egna arbetet med att föra över information från den nuvarande webben till den nya. Och det gör man först på papper.

Det säger Nina Frykman på IT-företaget Logica som tar över webbprojektledet efter Mats Hyvönen. Logica har varit inblandat i projektet sedan start.

Nina stryker under att planeringen och förarbetet, av samtliga inblandade, är nyckeln till hur det hela ska avlöpa.

Ingen automatik

Det finns ingen exakt räkning, men det är rimligt att tänka sig

att minst tjugosju tusen dokument ska flyttas. Något som inte sker automatiskt.

– Det hade gått om strukturen var densamma men det är den inte. Personalen på HiG kommer säkert att tycka att det nya känns ovant. Men den gamla strukturen var väldigt ovanlig och därför var det svårt för andra att hitta på webbplatsen. Nu är det samma struktur som 95 procent av alla andra webbplatser har. Och det betyder att informationen måste flyttas för hand.

Den antagligen viktigaste tangentkombinationen under januari till mars kommer för webbredaktörerna därför att

vara Ctrl+C och Ctrl+V, det vill säga *kopiera* och *klistra in*.

Visserligen börjar det rent faktiska arbetet med överföringen först i januari. Då läggs de övergripande sidorna in. Men dessa ska sedan följas av alla de sidor som institutionerna respektive förvaltningen "äger".

Börja nu!

Innan man flyttar behöver man en struktur att rätta sig efter för att inte behöva fundera varje gång vart något ska flyttas.

– Den gör man allra lättast på papper. Rita upp hur sidorna ska ligga i förhållande till varandra. Kasta allt inaktuellt. Skriv nytt om det behövs. Det kanske du

redan tänkt men skjutit upp. Nu blir man tvingad.

Utbildningar

Utbildningarna startar den 20 januari då webbredaktörerna utbildas av Logica. Därefter sker utbildningarna vid fyra tillfällen tätt därefter. Det rör sig om hela eftermiddagar.

För utbildningen kommer en datasal att tas i anspråk. Dit kan webbansvariga komma för att med professionellt stöd lära sig hur migreringen går till.

När det hela är klart senare i vår kommer HiG:s webbplats att vara betydligt mer lättnavigerad och lättuppdateringsbar.

OVE WALL

det kommer att ske kampanjvis, integreras i den stora webbmiljön och även kunna användas för att göra huvudytan, fyrkanten i mitten, (den med ett foto) på bilden här intill, på hig.se intressant och dynamisk. Här kan de kreativa idéerna få synas.

Fler nyheter

Nyhetsflödet ska öka, något nytt ska finnas att läsa varje dag i "aktuellt"-ramarna till höger och i den nedre ramen finns mer eller mindre "fasta" avdelningar. Den ytan kan också omfördelas till olika antal rutor vid behov.

Det verktyg som de nya webbplatserna görs i heter SiteVision. Det som Högskolan nu köpt in ger ganska grundläggande möjligheter. Men det har också stora möjligheter att byggas ut med nya moduler för olika ändamål allt efter som detta behövs.

OVE WALL

Nitiska, redliga och pensionerade

Nit och redlighet liksom pensionering uppmärksammades ytterligare en omgång vid en träff med middag i Soldathemmet den 19 november. Inte mindre än 21 personer bemärktes.

På den övre bilden återfinns de personer som funnits i statens tjänst i trettio år och fick välja mellan guldlocka, kristallvas och medalj.

Från vänster:
Hans Lundström, Kjell Ekström, Ingrid Gällstedt Fransson, Karl-Erik Westergren, Lottie Hultgren Finnström, Douglas Howie, Mia Björk, Monica Berglund, Edvard Nordlander, Marchello Ferrada Noli, Ola Dahlberg samt Leif Claesson.

Där fanns också en samling nya pensionärer:

Från vänster står Monica Dofs Sundin, Agneta Norlén, Kerstin Jonson, Harriet Pettersson, Tony Björklund, Marianne Åsby, Anna Löfmark, Ingegerd Severin och Liss-Britt Landén.

Foto: Anders Åsby

Motivering till avhopp från HVS-nämnden

Som bekant hoppade tre ledamöter av nämnden för humaniora och samhällsvetenskap nyligen. Orsaken var missnöje med reglerna för hur forskningsanslag kom att fördelas. Här motiverar två av dem, Eva-Britta Ståhl och Henrik Ågren, avhoppet själva.

När HVS-nämnden i höst fördelade forskningsmedel för 2009 prövades ett nytt system. Medlen delades inte ut efter ansökningar utan till ämnesgrupperna i form av ett basanslag utifrån gruppernas storlek à 80 procent av totalsumman samt ett prestationsanslag à 20 procent. Beslutsprocessen avslöjade nämndens oförmåga att fördela forskningsmedel mellan ämnen med skilda vetenskapstraditioner. Det råder nämligen inte samförstånd om vilka prestationer som ska premieras.

Olika värdering

Inom vissa ämnen värderas internationell publicering högre än inom andra, inom vissa anses samverkan vara eftersträfvansvärt, medan andra värderar självständighet och vetenskaplig integritet högre och så vidare.

Vid utarbetandet av de nya principerna under våren påtalades det vid flera tillfällen. Svaret blev då att skillnaden inte skulle bli stor och att arbetet med att hitta rimliga riktlinjer fortfarande pågår.

Dubbelt så hög

När fördelningen av medel lades som ärende på nämndens bord visade det sig dock att huvudförslaget skulle ge de två ämnesgrupper som ansågs mest

högpresterande mer än dubbelt så hög tilldelning per forskare som de sju som ansågs minst presterande. Trots att mindre extrema förslag fanns röstade en majoritet av nämnden för huvudförslaget. Dessa 20 procent blev alltså starkt utslagsgivande och det med utgångspunkter som varken är allmänt accepterade, färdigutarbetade eller ens tydligt presenterade.

Viktiga och övriga

Ett par exempel: De specimina som använts som underlag räknades inte likvärdigt. ”Viktiga” publikationer räknades som dubbelt så meriterande som ”övriga”. Här förekom kontroversiella bedömningar. Som *viktiga* räknades enbart sakkunniggranskade artiklar trots att vissa ämnen har en tradition av att publicera genomarbetade och nyskapande alster i ickesakkunniggranskade organ. Än värre var dock att ingen sammanställning av vilka bidrag som hade räknats till vilken kategori presenterades. Det saknades alltså möjlighet för nämnden att bedöma beslutsunderlaget. En sådan sammanställning måste finnas och borde ha ställts till vårt förfogande.

Helt olika villkor

Förutom den kvantitativa bedömningen ingick också andra kriterier, bland annat ”internationalisering” och ”samverkan”. Villkoren för dessa kriterier är helt olika inom olika ämnen. Då internationalisering framför allt bedöms utifrån publicering på främmande språk och i utländska organ kan ämnen som litteraturvetenskap och engelska inte jämföras på samma skala.

Detta gjordes dock. Samma skevhet föreligger när det gäller samverkan. Ämnen som i hög grad arbetar med tillämpad forskning, ofta på uppdrag av utomstående intressenter, kan inte jämföras med ämnen som främst bedriver grundforskning. Beredningen har gjort utomvetenskapliga bedömningar till inomvetenskapliga, vilket hotar den akademiska friheten. I förlängningen av detta resonemang:

Vill HiG premiera forskning, som vid en sakkunniggranskning skulle visa sig vara av sämre kvalitet, så länge som den ansluter sig till de profilområden, som tillkommit under stark styrning från

Utbildnings- och forskningskansliet?

Vi har förvisso på förhand accepterat kriterierna, men under starkt motstånd från flera nämndledamöters sida och under förespegling att de skulle ge begränsat utslag. När denna förespegling visade sig vara falsk och det framkom att intresse att överbrygga de skillnader som råder mellan olika ämnesdiscipliner saknas, var konsekvensen att sluta arbeta i nämnden.

EVA-BRITTA STÅHL
PROFESSOR I
LITTERATURVETENSKAP
HENRIK ÅGREN
UNIVERSITETSLEKTOR I
HISTORIA

Kommentar från nämndens ordförande Mårten Eriksson

Jag respekterar att Eva-Britta Ståhl (EBS) och Henrik Ågren (HÅ) har en avvikande mening när det gäller forskningsanslagens fördelning än majoriteten av nämndens ledamöter och beklagar deras avgång från nämnden.

Min uppfattning är att årets fördelning av forskningsmedel inom HVS området utgör en klar förbättring jämfört med tidigare år. Förändringar i årets fördelning är att den:

- ▶ *ger medel till alla ämnen och det i förhållande till ämnets storlek*
- ▶ *ger ämnesavdelningar*

stor frihet i hur medlen ska disponeras

- ▶ *är transparent med avseende på hur medlen fördelas*
- ▶ *har en prestationsbaserad del om 20 procent som baseras på Högskolans uppgifter som harmoniserar delvis med det kommande statliga resurstilldelningssystemet för universitet och högskolor.*

Viktiga uppgifter

Kritiken mot fördelningen har gällt den prestationsbaserade delen. Den har i årets fördelning utformats efter viktiga

Forts. nästa sida

Yttrandefriheten

uppgifter som högskolan ska utföra, nämligen: publicering, forskningsanknuten undervisning, internationalisering, samverkan, profilering samt övrigt (främst akademiska uppdrag som handledare, opponent etc).

Enligt min mening har alla ämnesavdelningar ansvar för att dessa uppgifter utförs.

Att 20 procent i maj (HVS nämnden protokoll från den 6/5) motsvaras av 20 procent i oktober (HVS nämndens protokoll från den 20/10) kan inte gärna ha förväntat någon.

Högst poäng

Jag förmodar därför att det är fördelningen av den prestationsbaserade delen man vänt sig mot.

Nämnden valde här att fördela medlen till den hälft av ämnesavdelningar som fått högst poäng i bedömningen av den prestationsbaserade delen och att även denna del skulle vara proportionell till ämnesgruppens storlek.

Röstades ned

Ett förslag om att de tio (av 13) ämnesavdelningar med högst prestationspoäng skulle få medel i tre nivåer men oberoende av ämnets storlek röstades ned, liksom ytterligare ett förslag enligt vilket alla ämnesavdelningar skulle ta del av de prestationsbaserade medlen i proportion till ämnets storlek och bedömd prestation.

Knappast ensam EBS och HÅ riktar kritik mot hur olika kriterier i den

prestationsbaserade delen bedömts.

Framförallt tycks bedömningen av sakkunniggranskade publikationer som viktigare än andra ha upprört. HVS-nämnden är dock knappast ensam i denna bedömning utan den görs av de flesta vetenskapliga anslagsgivare, nationellt som internationellt. Någon lista på hur exakt varje publikationstyp har bedömts har aldrig existerat utan varje medlem i beredningen har gjort detta utifrån de riktlinjer som angivits i beslutet.

Olika kulturer

En annan men beslätad fråga är om publikationskulturer som inte riktar sig mot sakkunniggranskade publikationer missgynnats i årets fördelning. Jag tror inte att så varit fallet. Många tycker säkert att det är upprörande att ett kapitel i en hembygdsbok och ett i en stiftsbok tillsammans bedömts motsvara ett sakkunniggranskat arbete och det fanns förslag i beredningen att relationen istället skulle vara 1:3 eller 1:5.

Kan förbättras

Det finns därför många skäl att förfina bedömningen av olika publikationstyper till kommande års fördelning. Att årets fördelning kan förbättras i vissa detaljer är dock ett svagt skäl att avstå från de väsentliga förbättringar som redovisats ovan.

Mårten Eriksson
Ordförande i HVS-nämnden sedan februari 2008

I den intensiva debatten om yttrandefriheten vid HiG så har prioriteringar och lojaliteter klarnat, vilket är välkommet i den större kamp som akademien utkämpar, och i vilken yttrandefriheten bara är en av frontlinjerna. Eller med en annan metaforik: Debatten är toppen av ett isberg.

De HS-anställda som närvarade vid det famösa ”dialogmötet” erinrar sig kanske rektors powerpoint-understödda uppmaning till enighet: ”Vi är EN högskola”.

Denna devis är i sin kläm-käckhet minst lika ruggig som den direkta uppmaningen till intern konfliktlösning.

Brytningar är målet Sålunda har understrukits i debatten så utgör möten och brytningar mellan olika uppfattningar om vetenskapens och den högre utbildningens mål och medel akademins livsluft.

Delade meningar är själva motorn i det kvalificerade kunskapsökandet.

För att tysta

Som av en händelse är det fria meningsutbytet också grunden för själva vår demokrati.

Det finns också ett djupt, närmast symbiotiskt förhållande mellan det akademiska och det demokratiska projektet; en gemensam förvisning om att individuell frihet, självständighet och kritik är okränkbara fundament (”kärnvärden” som det

heter på HiG-nyspråk), och nödvändiga för projektets överlevnad.

”Enighet”, å andra sidan, är vad totalitära regimer och tankesystem alltid predikat, och som alltid avslöjas för vad det är: en fiktion, en myt utbasunerad för att kamouflera mot-sättningar och tysta avvikande röster.

Brist på insikt

Nu är vår (eller kanske snarare ”deras”) rektor naturligtvis inte besjälad av några antidemokratiska övertygelser. Faktum är att det är svårt att spåra några övertygelser överhuvudtaget i hennes uttalanden.

Men den bekymmerslöshet med vilken ”enighetens” evangelium förs ut, och den entonighet med vilken de ekonomiska järnramarna åberopas, vittnar om något som är nästan lika otäckt: en avgrunds djup brist på insikt om vilka värden som nu står på spel inom forsknings- och utbildningspolitiken.

SVANTE LOVEN
FD, LEKTOR I
LITTERATURVETENSKAP

Rektor **Maj-Britt Johansson** har avböjt att svara på Svante Lovéns artikel med hänvisning till vad hon skrivit om frågan i andra sammahang både internt och externt.

Idrottslig idealism på export till Milano

Sporten är stadd i förändring. Från sysselsättning för idealister till inkomstkälla för näringslivet. Det är dags att vi tar detta på allvar, menade Lasse Ekstrand och Per-Arne Wikström som hållit föredrag om saken i Milano.

Lasse Ekstrand leder kursen Sport Management vid HiG.

– Upphovet är just den förändringen. Det behövs mycket kunskap för de personer som lyfts från att ha arbetat i en mycket ideell rörelse till att till exempel ansvara för marknadsföring i klubbar där pengarna spelar allt större roll, säger Lasse Ekstrand.

Ägs av klubbarna

Han har som mycket engagerad sportsupporter sett förändringarna och alltmer övertygats om vikten av en sådan kurs, och helst ett helt program.

– I Sverige har vi länge haft 51/49-regeln som säger att över hälften av verksamheten ska styras av föreningen. Nere i exempelvis Italien där vi var har för länge sedan fotbollen blivit

Per-Arne Wikström och Lasse Ekstrand talade i Milano om förändringar inom idrotten som högskola och universitet borde titta närmare på.

en storindustri där lagen har privata ägare som exempelvis Silvio Berlusconi som äger fotbollsklubben AC Milan.

Finns över allt

Lasse menar att allt mer av detta kommer även i Sverige.

– Men fotboll är inte längre något man ägnar sig åt på söndagarna eller liksom på sidan om som något ”onyttigt” och som förstörelse, utan finns överallt. Den är en del av upplevelseindustrin som är

en snabbt växande bransch. Klubbarna har även ett socialt engagemang. Och detta måste man tänka på i den här förändringen.

Här kommer den högre utbildningen in på flera sätt.

– Det behövs utbildning förstås. Men vi kan också forska och opinionsbilda som ett slags samverkan med samhället. Alltså något mitt emellan det gamla universitetet och den näringslivsanknutna högskolan.

Kulturell särart

Om detta talade Per-Arne och Lasse inför deltagare från ett femtontal länder. Och då just idrottens folkrörelsebotten kan ses som något specifikt svenskt blev det även en folkloristisk föredragning av svensk kultur.

– Förändringen kommer också här. Men det idealistiska får inte försvinna.

Klubbarna måste fortsätta att vara socialt förankrade.

OVE WALL

Hoppas på nytt program

Under våren hoppas Lasse Ekstrand att det brett hållna utbildningsprogrammet Sport och upplevelsemanagement kan starta.

Innehållet är utarbetat i nära samarbete med en referensgrupp bestående av bland andra Tom Widorsson, vd för Furuviksparken, Ola Berggren, Högbo bruk, Maya Olsson, Göranssons Arena.

Ingvar Carlsson award

Stiftelsen för strategisk forskning, SSF, utlyser nu The Ingvar Carlsson award att sökas av hemvändande postdoktorer.

Stiftelsen anser att det är högst önskvärt att postdoktorer efter en tids tjänst i utlandet, återvänder till Sverige för att bygga vidare på en självständig forskarkarriär. För att stödja

detta instiftades 2004 Ingvar Carlsson-programmet.

Programmet ger unga lovande forskare möjlighet att söka pengar för att utveckla sin självständighet. En sådan utveckling kan ofta innebära en flaskhals då man frigör sig från sin tidigare handledare.

Stiftelsen ser därför gärna att unga forskares rörlighet mellan universitetet blir större.

För att komma i fråga bör man arbeta på områden som försvarar Sverige som forskarnation i ett internationellt perspektiv. Dit räknas bland annat områdena teknik, naturvetenskap och medicin. Om man forskar på egen hand eller i grupp eller tvärvetenskapligt spelar ingen roll. Stipendierna är fyraåriga och stiftelsen kräver ingen slutlig redovisning.

Före den 2 februari 2009 ska ansökningen var inne för att man ska ha någon chans att dela på de fonderade 39 miljoner kronorna.

Detaljerade uppgifter om stipendiet finns på www.stratresearch.se/. För ytterligare kontakt: Henryk Wos (henryk.wos@stratresearch.se eller +46 8505 816 71).

Specialistsjuksköterske- utbildningen godkänns

Högskoleverket finner inte längre någon anledning att kritisera specialistsjuksköterskeutbildningen vid HiG.

Det var vid utvärderingen 2006 av samtliga sjuksköterskeutbildningar i landet som den vid Högskolan i Gävle ifrågasattes. Ifrågasättandet grundade sig på att kvaliteten i utbildningens genomförande, resultat och verksamhetsförlagda del ansågs otillfredsställande.

Ifrågasättandet gällde för övrigt en stor andel utbildningar i övriga landet likaså.

Högskolan i Gävle fick där efter ett år på sig att åtgärda

bristerna. Nu har en förnyad utvärdering gjorts.

De sakkunnigas bedömning är att kvaliteten i utbildningens förutsättningar, genomförande, resultat och verksamhetsförlagda del av utbildningen nu är tillfredsställande. Högskoleverket instämmer i denna bedömning och anser därmed att kvalitetskraven för att ge specialistsjuksköterskeexamen är uppfyllda.

Sjuksköterskeexamenrätten vid Karolinska institutet och Högskolan i Skövde samt specialistsjuksköterskeexamen vid Högskolan i Skövde och vid Uppsala universitet återkallas däremot.

Religionsvetenskapen granskad

Högskoleverket har granskat samtliga teologiska och religionsvetenskapliga utbildningar i landet. Detta skedde tidigare 2001. Verket slår fast att de kvinnliga inslaget bland lärarna i allmänhet och professorerna i synnerhet är låg.

För Gävles del säger man att även om lärarkapaciteten och -kompetensen är tillfredsställande på grundnivå så är på avancerad nivå kompetensen endast tillfredsställande i religionsbeteendevetenskapen.

Hig:s seniorers program

Följande två programpunkter är hittills inplanerade för HiG:s seniorer.

Den 17 februari hålls seniorträff i hus Oden plan 4. Arkitekten Tony Björlund håller då föredrag med titeln "Traditionellt byggande – eller hur man lätt förstör gamla hus."

Till samma lokal kommer den 19 mars konstnären och universitetsadjunkten i samhällsvetenskap Kenneth Håkansson för att prata över ämnet "Konst – ska det vara nåt?"

Tiden är i bägge fallen 13.30 och föredragen beräknas hålla på i en till en och en halv timme.

Klubbat i nämnden

Vid **HVS-nämndens** senaste sammanträde togs bland annat följande frågor upp:

- ▶ nämnden beslutade att begära att Högskolestyrelsen återtar beslutet att inrätta en professur i Medic- och kommunikationsvetenskap
- ▶ områdesklassificering av kurserna "Omvårdnad vid långvariga sjukdomar och palliativ vård," 15 hp samt "Omvårdnad och hälsopromotion – klinisk utbildning inom primärvård och äldre vård, psykiatrisk/pediatrik/obstetrisk vård", 22,5 hp enligt förslag till kursplan
- ▶ omklassificering av kursen i "Socialrätt 1, 7,5 hp" bordlades i avvaktan på att förhållandet vad gäller kursens hemvist klargörs.
- ▶ beslut om att uppdra åt forskningssekreteraren att påbörja arbetet med att hitta en ny ordförande till anställningsnämnden samt att ordföranden tillsammans med forskningssekreteraren ser till att de pågående anställningsärendena fortsätter beredas inom ramen för anställningsnämnden HS under ledning av anställningsnämndens vice ordförande eller under ledning av HVS-nämndens ordförande.

Protokoll med mera finner ni på nämndens webbplats: www.hig.se/forskning/FoN.htm. Frågor besvaras av ordförande Mårten Eriksson och sekreterare Björn Karlsson.

Vid **NT-nämndens** sammanträde den 27 november behandlades bland andra följande ärenden:

- ▶ verksamhet och budget för år 2009
- ▶ utbildningsplan för magisterprogrammet Energy Systems
- ▶ utvecklingsarbete av Trädgårdsmästarprogrammet
- ▶ anställningsnämnd NT verksamhet under år 2008
- ▶ nämndens arbete under mandatperioden

Nästkommande sammanträde är den 29 januari. Protokoll med mera finner ni på www.hig.se/organisation/utbildningschef/programkansliet/NT-namnden/NT-namnden.htm

Frågor kring nämndens arbete besvaras av ordförande Bahram Moshfegh eller nämndsekreterare Kjell Ekström.

Kalendariet

På grund av för få inkomna uppgifter till kalendariet utgår detta i decembertidningen.

BSVERIGE
Porto
betalt**baktänke**

I Fårhallen mötte jag A och hejade. Blicken tillbaks kunde betyda vad som helst.

I en korridor nära nämnda hall mötte jag A igen och sa hej en gång till med samma reaktion.

Innan dess har jag träffat A i mer sociala former och misstänkte aldrig någon social störning oss emellan.

I Valhall, under senaste informationsmötet om omorganisationen, ställde sig A upp och frågade något. När jag flyttade blicken såg jag A sittande på helt annan plats. In till förväxling lika.

Hur ska jag nu hantera korridormötena?

Jag fortsätter naturligtvis att heja.

Förtydligande: A heter inte A i verkligheten. Han heter B. Och vare sig B.

Därmed önskar Högaktuellt God Jul och Gott Nytt År.

OWL

20221635

12

HÖGAKTUELLT

Premierades vid ETE-mässan

Fem studenter premierades vid ETE-mässan den 26 november. Swedbank gav Ida Lundkvist (t. v.) stipendium som Årets ekonom. Åsa Lang (t. h.) stipendierades av Mellansvenska Handelskammaren. Tre kvinnliga studenter mottog Gästrikeregionens Miljös stipendium; Liselott Nordsell, Emma Söderholm samt Marta Abad Gareta som var förhindrad att närvara vid tillfället.

Pepparkakshustävling avgjord – stuga vann

Att husen motsvarar de kvalitetskrav som lagar sätter är väl knappst troligt. Men roligt verkar studenterna på Byggnadsingenjörsprogrammet ha haft i den årliga, detta var den tredje, tävling i pepparkakshusbyggnation.

– Tävlingen riktar sig till studenterna i tredje årskursen, säger Mia Björk, universitetslektor på programmet, och antalet deltagande bidrag har ökat avsevärt från i fjol, från tre till fem.

Det största bygget föreställde Strömvallens idrottsplats, i den riktiga världen aktuell för rivningen eller bevarande. Den igloo, byggd av rundade eller skälade byggelement, stod för tekniskt avancemang.

Men vann gjorde vidstående stuga skapad av Cattis Runarsson, Kicki Lundin, Kristina R. Nyberg och Jenny Sköld.